

29. 11. 2011

Veźměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Rozdělování tantiém v akciové společnosti

Rozhodování o odměňování členů představenstva a dozorčí rady je podle obchodního zákoníku v působnosti valné hromady. Valná hromada se může také usnést, že část zisku společnosti rozdělí představenstvu a dozorčí radě ve formě tantiém. Co má ale přesně být obsahem takového usnesení? Právě na tuto otázku v nedávné době odpovídal Nejvyšší soud ČR.

Valná hromada nesmí přenést rozhodování o výši tantiém na představenstvo

V projednávaném případě Nejvyšší soud ČR posuzoval platnost usnesení valné hromady, která schválila účetní závěrku a **uložila představenstvu stanovit konkrétní výši tantiémy pro stávající členy představenstva a dozorčí rady** a zajistit jejich výplatu.

Krajský soud v Plzni i Vrchní soud v Praze považoval takové usnesení za platné. Oba soudy shodně uvedly, že *„...Rozhodnutí o tantiémách je v působnosti valné hromady a je na ní, zda je přízná jednotlivým členům orgánů společnosti, nebo zda přízná celkovou částku k rozdělení mezi členy orgánů s tím, že konkrétní částky pro jednotlivé členy určí představenstvo...“*

Nejvyšší soud ČR ale připustil dovolání pro vyřešení právní otázky, zda *„valná hromada, která rozhodla o výši prostředků rozdělovaných na tantiémy, může ponechat na představenstvu, jak tantiémy rozdělí anebo zda musí stanovit pravidla pro takové rozdělení.“* Usnesením ze dne 20.9.2011, sp. zn. 29 Cdo 1159/2010 pak Nejvyšší soud ČR zrušil předchozí usnesení Krajského soudu v Plzni a Vrchního soudu v Praze, neboť shledal, že právní posouzení věci těmito soudy není správné.

Nejvyšší soud ČR se při rozhodování řídil zejména zněním ustanovení § 187 odst. 1 písm. g) obchodního zákoníku, podle nějž do (výlučné) působnosti valné hromady akciové společnosti spadá rozhodování o odměňování členů představenstva a dozorčí rady. **Účelem tohoto ustanovení je podle Nejvyššího soudu ČR „kontrola akcionářů nad odměňováním členů představenstva.“** Podle Nejvyššího soudu ČR by pak bylo v rozporu s tímto účelem, jestliže *„by valná hromada přenesla na představenstvo rozhodování o tom, jaký podíl na tantiémách má připadnout na členy dozorčí rady a jaký na členy představenstva.“* **Podle Nejvyššího soudu ČR tedy valná hromada nemůže stanovit pouze souhrnnou částku tantiém s tím, že samotné rozdělení ponechá pouze na rozhodnutí představenstva.**

Jak správně rozhodnout o rozdělení tantiém?

Z uvedeného usnesení Nejvyššího soudu ČR dále vyplývají tři způsoby rozhodnutí o rozdělení tantiém, při nichž bude dodržen smysl a účel ustanovení § 187 odst. 1 písm. g) obchodního zákoníku.

Prvním způsobem je **určení konkrétní částky k výplatě jednotlivým členům odměňovaných orgánů**. Tím dojde k naplnění dikce citovaného ustanovení, když valná hromada beze zbytku rozhodne o odměně členů představenstva a dozorčí rady a vyčerpá tím svou pravomoc. Na druhou stranu tento způsob zvyšuje náročnost rozhodování, když valná hromada musí najít společnou řeč nejen o celkové výši tantiém, ale i o jejich přidělení jednotlivým členům orgánů.

Druhým způsobem je **určení celkové částky k výplatě a zároveň pravidel, podle nichž se určí výše odměny jednotlivých členů orgánů**. Nejvyšší soud ČR totiž možnost, aby o konkrétní výši tantiémy rozhodl jiný orgán, nevyloučil. Pouze v této souvislosti uvedl, že v takovém případě „*musí rozhodnutí valné hromady stanovit **objektivní kritéria**, na jejichž základě bude tantiéma určena tak, **aby určení výše tantiémy nezáleželo na libovůli toho, kdo odměnu určuje.***“ Nevýhody tohoto postupu zůstávají obdobné jako v prvním nabízeném řešení – valná hromada se totiž musí, kromě určení celkové částky, usnést i na pravidlech, podle nichž dojde k určení výše tantiémy jednotlivých členů orgánů.

Třetím způsobem je **obsáhnout pravidla pro rozdělení konkrétní odměny přímo ve stanovách společnosti**. V tom případě postačí, aby valná hromada určila pouze celkovou částku bez její alokace jednotlivým členům. Tato alokace proběhne podle předem daných kritérií určených ve stanovách. Stanovy i jejich změny navíc podléhají schválení valnou hromadou. Tím dojde zprostředkovaně k naplnění požadovaného účelu – jak výši zisku k rozdělení na tantiémy, tak pravidla pro toto rozdělení určí valná hromada. Nevýhodou tohoto postupu však může být jistá rigidita – dokud se valná hromada neshodne na změně stanov, budou tato pravidla neměnná. Usnesení valné hromady totiž, pod sankcí neplatnosti, nemůže být v rozporu se stanovami společnosti.

Závěr

Při rozhodování o rozdělení tantiém musí mít valná hromada vždy na paměti, že se jedná o její výlučnou pravomoc a zajistit, aby alokace prostředků určených na tantiémy proběhla podle pravidel valnou hromadou schválených. Dle názoru Nejvyššího soudu je nepřipustné, aby o konkrétní výši odměny pro jednotlivé členy představenstva či dozorčí rady rozhodoval na základě vlastního uvážení jiný orgán společnosti.

Mgr. Michal Vrajík

[DVOŘÁK & SPOL., advokátní kancelář, s.r.o.](#)

Oasis Florenc
Pobřežní 12

186 00 Praha 8

Tel.: +420 255 706 500

Fax: +420 255 706 550

e-mail: office@akds.cz

© EPRAVO.CZ - Sbírka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [SCHEJBAL& PARTNERS stáli u získání jedné z prvních licencí dle MiCA v ČR](#)
- [Mezinárodní dožádání a lhůta pro stanovení daně: kritéria účelnosti, věcnosti a včasnosti v judikatuře](#)
- [Prověřování zahraničních investic a kybernetická regulace: řízená služba jako nová transakční proměnná](#)
- [Nová úprava kvalifikovaných zaměstnaneckých opcí](#)
- [Silná koruna: jaké dopady má posilující koruna na české firmy](#)
- [Novinky z české a evropské regulace finančních institucí za měsíc únor 2026](#)
- [Nejvyšší správní soud vymezuje nové hranice zneužití práva u běžných nákladů na reklamu](#)
- [Aktuální judikatura k holdingovým strukturám](#)
- [Exkluzivita má svou cenu. NSS se vyjádřil k nájemnému mezi spojenými osobami](#)
- [Daňové změny a novinky 2026: Nová pravidla pro zaměstnanecké opce a benefity i změny v DPH u nemovitostí](#)
- [Společníci by neměli fakturovat své společnosti](#)